

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

OKVIRNI PLAN UPRAVLJANJA OKOLIŠNIM I DRUŠTVENIM RIZICIMA (ESMP)

- KONTROLNA LISTA -

**HRVATSKA: USUSRET ODRŽIVOM, PRAVEDNOM I
UČINKOVITOM OBRAZOVANJU (9303-HR)**

Lipanj 2024.

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

SADRŽAJ

1. Uvod	1
Opis projekta.....	1
Okvirni plan upravljanja okolišnim i društvenim rizicima.....	2
Opis aktivnosti i lokacija	2
Opremanje i namještanje prostorija škole.....	2
Sanacija i obnova	2
Okolišna i društvena kategorija	3
2. Potencijalni utjecaji i rizici za okoliš i društvo	5
Utjecaji na okoliš i prijedlog mjera ublažavanja	5
Društveni utjecaji i prijedlog mjera ublažavanja.....	6
3. Kontrolna lista Plana upravljanja okolišnim i društvenim rizicima.....	8
Primjena Kontrolne liste.....	8
Praćenje i izvještavanje	9
4. Kontrolna lista za popunjavanje (radovi, oprema):	10
1. DIO - Opće informacije o projektu i lokaciji.....	10
2. DIO - Okolišno i društveno nadziranje	13
2. DIO - Mjere ublažavanja mogućih utjecaja na okoliš i društvo	14
3. DIO - Monitoring plan.....	23

Popis kratica

Kratica	Puni naziv
CDŠ	Cjelodnevna škola
EHSB	Smjernice Svjetske banke za zaštitu okoliša, zdravlje i sigurnost (eng. World Bank Group Environmental, Health, and Safety Guidelines)
ESF	Okolišni i društveni okvir Svjetske banke (eng. Environmental and Social Framework)
ESMF	Okvir za upravljanje okolišnim i društvenim rizicima (eng. Environmental and Social Management Framework)
ESMP	Plan upravljanja okolišnim i društvenim rizicima (eng. Environmental and Social Management Plan)
ESMP Kontrolna lista	Kontrolna lista Plana upravljanja okolišnim i društvenim rizicima (eng. Environmental and Social Management Plan Checklist)
ESS	Okolišni i društveni standardi (eng. Environmental and Social Standards)
GIIP	Dobra međunarodna industrijska praksa (eng. Good International Industry Practice)
GRM	Žalbeni mehanizam (eng. Grievance Redress Mechanism)
ILO	Međunarodne organizacije rada (eng. International Labor Organization)
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NbS	Rješenja temeljena na prirodi (eng. Nature based Solutions)
NN	Narodne novine
OHS	Zaštita na radu (eng. Occupational Health and Safety)
OŠ	Osnovna škola
OZO	Osobna zaštitna oprema (eng. Personal Protective Equipment)
PIU	Jedinica za upravljanje projektom (eng. Project Implementation Unit)
SB	Svjetska banka (eng. World Bank)
SEA/SH	Spolno iskorištavanje i zlostavljanje (eng. Sexual Exploitation and Abuse / Sexual harassment)
WHO	Svjetska zdravstvena organizacija (eng. World Health Organisation)

1. Uvod

Opis projekta

Svjetska banka (SB) pruža podršku Vladi Republike Hrvatske i Ministarstvu znanosti i obrazovanja u provedbi Projekta “Hrvatska: ususret održivom, pravednom i učinkovitim obrazovanju”.

Projekt podupire modernizaciju kvalitete i učinkovitosti osnovnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj kroz provedbu Eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao cjelodnevna škola: Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“ s ciljem produljenja vremena boravka učenika u školi, poboljšanja školske mrežne infrastrukture te ishoda učenja učenika, čime će se pridonijeti pravednijem i modernijem obrazovnom sustavu u Hrvatskoj. Projekt će poboljšati pravednost i kvalitetu u školama koje sudjeluju u projektu te ojačati kapacitete Ministarstva znanosti i obrazovanja za provedbu obrazovnih reformi.

Projekt se sastoji od sljedećih projektnih komponenti i podkomponenti:

Komponenta 1: Više sati za više učenja

Ova će komponenta poticati optimalno korištenje produženog vremena boravka učenika u školi, pomažući hrvatskom školskom sustavu da poboljša kvalitetu nastavne prakse u učionici kroz edukaciju, promatranje u učionici te formativno i sumativno vrednovanje.

Komponenta 1 uključuje sljedeće podkomponente:

Podkomponenta 1.1: Izrada sustava cjelodnevnih škola i njegovo poboljšanje nakon iskustva stečenog u prvim godinama reforme

Podkomponenta 1.2: Pomoć u korištenju administrativnih podataka i podataka o uspjehu učenika za poboljšanje učenja kod učenika

Komponenta 2: Izrada novih normativa i infrastrukturna rješenja za cjelodnevnu školu

Ova će komponenta podržati izradu novih Normativa dimenzioniranja prostora osnovnih škola RH, koji će obuhvatiti primjere najbolje prakse Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj – Europska unija (OECD-EU) za klimu, okoliš i energetske učinkovite standarde. Novi normativi primjenjivat će se na svu školsku infrastrukturu koja se financira putem RRF-a i drugih izvora financiranja EU-a, značajno pridonoseći programu Europskog zelenog plana (EGP). Komponenta će također financirati manja infrastrukturna ulaganja u 62 odabrane škole koje sudjeluju u provedbi eksperimentalnog programa CDŠ, što uključuje: manje građevinske radove, nadogradnja vodoopskrbnog, električnog i internetskog sustava, redizajn učionica, uključujući raspored učionica, odabir namještaja itd.

Komponenta 2 uključuje sljedeće podkomponente:

Podkomponenta 2.1: Izrada novih Normativa dimenzioniranja prostora osnovnih škola RH

Podkomponenta 2.2: Infrastrukturna rješenja za cjelodnevnu školu

Komponenta 3: Jačanje kapaciteta Ministarstva za provedbu reformi

Ova će komponenta ojačati kapacitete Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO) i pružiti izravnu potporu ključnim aspektima provedbe projekta, poput uspostave jedinice za reformu unutar Ministarstva, upravljanja projektima, praćenja i evaluacije te komunikacija. Tehnička pomoć i izgradnja kapaciteta u središtu su aktivnosti ove komponente, čiji je cilj jačanje hrvatskih institucija odgovornih za vođenje provedbe projekta cjelodnevnih škola (CDŠ).

Komponenta 3 uključuje sljedeće podkomponente:

Podkomponenta 3.1: Potpora uspostavi Radne skupine unutar MZO - PIU

Podkomponenta 3.2: Ažuriranje troškova uvođenja cjelodnevne škole, revidiranje nacionalnih propisa i izrada planova lokalne mreže škola

Podkomponenta 3.3: Potpora izradi drugih obrazovnih strateških reformskih inicijativa

Podkomponenta 3.4: Financiranje istraživačkog programa za dokumentiranje rezultata

Aktivnosti u sklopu Podkomponente 2.2: Financijski izdaci povezani s infrastrukturnim ulaganjima i opremanjem osnovnih škola koje sudjeluju u provedbi Eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao cjelodnevna škola: Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“ u sklopu projekta »Hrvatska: Ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju« ocjenjuju se unutar ovog dokumenta i procjenjuju se potencijalni utjecaji na okoliš i društvo.

Okvirni plan upravljanja okolišnim i društvenim rizicima

Ovaj dokument je pripremljen kako bi se preliminarno procijenili utjecaji planiranih aktivnosti na okolišne i društvene aspekte. Radi se o okvirnom planu koji će se nakon detaljnih analiza svakog od podprojekta dodatno dorađivati i finalizirati te će biti dodatno definirani procesi te vremenski okvir.

Opis aktivnosti i lokacija

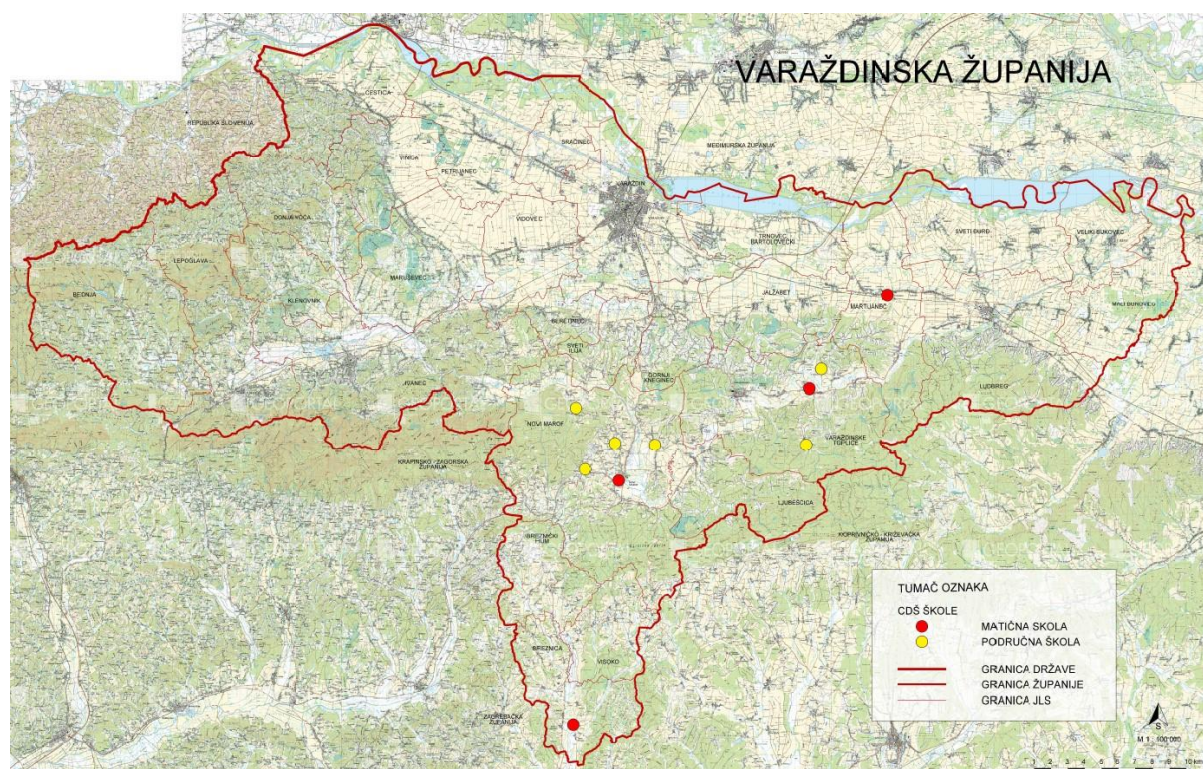
Kroz projekt su uključene 4 škole u Varaždinskoj županiji - OŠ Bisag, OŠ Svibovec, OŠ Martijanec i OŠ Novi Marof.. Popis škola i njihov prostorni raspored prikazan je u Tablici 1 te na Slici 1. Planirane aktivnosti odnose se na opremanje prostorija i male građevinske radove povezane sa sanacijom i obnovom postojećih škola.

Opremanje i namještanje prostorija škole

Aktivnosti predviđene kroz opremanje odnose se na povećanje kapaciteta postojeće školske kuhinje i njezino opremanje, povećanje kapaciteta postojeće blagovaonice i njezino opremanje, dodatno uređenje i opremanje prostora škole za cjelodnevni boravak učenika u školi dodatno opremanje učionica, kabineta i praktikuma, dodatno opremanje prostora više namjena i ostalo opremanje koje doprinosi kvalitetnijem boravku djece u školi.

Sanacija i obnova

Predviđeni su opći i manji građevinski radovi vezani uz promjenu namjene ili postojećeg prostora kao što su blagovaonice, učionice, hodnici, dodatno uređenje i opremanje prostora za profesionalni rad učitelja u školi, dodatno poboljšanje klimatizacijskih uvjeta u školi te druge manje intervencije kako bi se stvorili uvjeti za implementaciju CDŠ koncepta.

Slika 1. Prostorni raspored škola uključenih u program CDŠ na području Varaždinske županije

1	Varaždinska županija	OŠ Bisag, Bisag
2		OŠ Svibovec, Svibovec
3		OŠ Martijanec, Martijanec
4		OŠ Novi Marof, Novi Marof

Okolišna i društvena kategorija

Analizom upitnika i projektne dokumentacije vidljivo je da se planirane aktivnosti odnose opremanje prostorija i male građevinske radove povezane sa sanacijom i obnovom postojećih škola. Projekt neće financirati dogradnju niti novu izgradnju.

Također se ne očekuje da će **Opremanje i namještanje prostorija škole** imati značajan negativan utjecaj na okoliš i društvo, no u tom procesu se pojavljuju pojedine aktivnosti koje u slučaju izostanka primjene mjera sprječavanja ili ublažavanja mogu imati negativan utjecaj na okoliš, pojedince i zajednicu. Stoga se ove aktivnosti svrstavaju se u kategoriju **umjerenog rizika**.

Projektom su predviđene aktivnosti koje se uglavnom odnose na **sanaciju i obnovu** (npr. uklanjanje postojećih ili izgradnja novih unutarnjih zidova, radovi vezani uz promjenu namjene ili postojećeg prostora kao što su blagovaonice, učionice, hodnici i druge intervencije kako bi se stvorili uvjeti za implementaciju CDŠ koncepta), kao opći i manji građevinski radovi predviđeni u sklopu podkomponente 2.2. Navedeni radovi su tipski i tipični manji građevinski radovi s predvidivim, lokaliziranim rizicima i mogućim utjecajima. Stoga, primjenjujući sve mjere zaštite okoliša i društva ove aktivnosti svrstavaju se u kategoriju **umjerenog rizika**.

Ukoliko budu identificirani dodatni rizici povezani s kulturnom baštinom, oni će biti evaluirani kroz (i) uvjete izdane od strane nadležnih institucija koje upravljaju kulturnom baštinom te (ii) izradu Plana

upravljanja kulturnom baštinom (CHMP) s integriranim uvjetima dobivenim u mišljenjima i dozvolama nadležnih tijela za sve intervencije u materijalnu kulturnu baštinu.

S obzirom na cjelokupni opseg Projekta, zakonodavni okvir i povezane aktivnosti koje općenito imaju ograničen utjecaj, ekološki i društveni rizik procjenjuje se kao umjeren.

Nijedna škola bez valjane uporabne dozvole neće biti razmatrana za financiranje u okviru ovog Projekta.

2. Potencijalni utjecaji i rizici za okoliš i društvo

Slijedeći zahtjeve koji proizlaze iz ESMF-a (ESF, WB EHS, GIIP, nacionalna regulativa, od kojih onaj koji je stroži vrijedi), pripremljen je Upitnik za procjenu obilježja škole podprojekata te Izvješće o rezultatima Upitnika, a kako bi se procijenila moguća razina potencijalnih okolišnih i društvenih rizika te odredila potrebna procjena, uključujući posebne instrumente/planove. Analizom upitnika i projektne dokumentacije vidljivo je da se planirane aktivnosti odnose na nabavu vozila, opremanje i namještanje prostorija te manje građevinske radove povezane sa sanacijom i obnovom postojećih škola.

Ključni rizici u sklopu provedbe projekata odnose se na dio aktivnosti koje se provode u sklopu radova na sanaciji i obnovi škola odnosno građevinskim radovima (vezano za prirodu radova te karakteristike zgrade), ali i fazu korištenja (sigurnost uporabe). Pojedine aktivnosti u sklopu ovih radova mogu imati negativan utjecaj na okoliš i društvo (zdravstveni i sigurnosni rizici za zajednicu, zaštita na radu, rizici od emisije prašine i buke, poremećaj odvijanja prometa, stvaranje malih količina građevinskog i opasnog otpada, upravljanje opasnim materijalima, itd.), no primjenom mjera njihova očuvanja ove aktivnosti mogu se smanjiti na najmanju moguću mjeru. Činjenica da projektne aktivnosti nisu složene ni velike, uglavnom se planiraju izvesti u urbaniziranim sredinama, ne uključuju aktivnosti s velikim potencijalom nanošenja štete ljudima ili okolišu te se uglavnom odvijaju daleko od okolišno ili društveno osjetljivih područja. Iako se škole mogu nalaziti u razvijenim i naseljenim dijelovima mreže Natura 2000, aktivnosti će se većinom provoditi unutar postojećeg ekološkog otiska pa se ne očekuju znatni rizici za bioraznolikost i zdravlje staništa. Zbog ograničenog opsega intervencije potencijalni rizici i učinci: (i) predvidljivi su i očekuje se da će biti privremeni i/ili reverzibilni; (ii) niskog su intenziteta; (iii) specifični su za određenu lokaciju te nije vjerojatno širenje učinka izvan otiska predmetnog projekta; i (iv) vrlo su niske vjerojatnosti za velike štetne učinke za zdravlje ljudi i/ili okoliš. Primjenjujući sve mjere zaštite okoliša i društva ove aktivnosti mogu se svesti na najmanju moguću razinu.

Utjecaji na okoliš i prijedlog mjera ublažavanja

Ključni rizici i potencijalni utjecaji vezani za okoliš tijekom provedbe pod-komponente 2.2

- buka i vibracije
- sigurnost i zdravlje na radu
- emitiranje prašine i štetnih plinova
- stvaranje različitih vrsta neopasnog i opasnog otpada
- moguće onečišćenje tla i vodnih resursa (slučajno prolijevanje strojnog ulja, maziva, goriva itd.)
- utjecaj na kulturnu baštinu
- stabilnost zgrade
- opasnost od požara
- akcidentne situacije
- sigurnost radne i instalirane opreme.

U slučaju nailaska na kulturnu baštinu ili njene dijelove, potrebno je odmah zaustaviti radove te obavijestiti nadležno tijelo kako bi se poduzele sve potrebne mjere. Postupanje izvođača bit će u skladu s uputama nadležnih tijela te će radovi ponovno početi isključivo uz njihovu dozvolu.

U slučaju da se na gradilištu pronade azbest, pripremit će se plan upravljanja i uklanjanja azbesta, uz odobrenje okolišnog i društvenog stručnjaka Svjetske banke. Zgrade s postojećim azbestnim pokrovom moraju imati plan zamjene azbestnog pokrova s izvorom financiranja i terminskim planom provedbe radova; u protivnom se ne mogu financirati iz sredstava ovog Projekta.

Uređaji, oprema i aparati za gašenje požara moraju biti redovito atestirani, kako bi se u slučaju potrebe mogli brzo i učinkovito koristiti. Razina opreme za gašenje požara mora se procijeniti i ocijeniti kroz tipičnu procjenu rizika. Na gradilištu je imenovana osoba zadužena za protupožarnu zaštitu, a postupci u slučaju požara dobro su poznati svim zaposlenicima. Plan evakuacije mora biti izrađen za sve škole.

Akcidentnim situacijama upravljat će se u skladu s ESCP-om i upravljanjem Planom upravljanja u akcidentnim situacijama. Plan će biti pripremljen (od strane Jedinice za provedbu Projekta pri Ministarstvu znanosti i obrazovanja) i odobren od strane Svjetske banke prije početka radova.

Dizajn i provedba mjera ublažavanja za prepoznate okolišne i društvene rizike bit će u skladu s nacionalnim zakonima, WB ESF, WB EHSG te GIIP. Ukoliko se nacionalni zakoni i zahtjevi Svjetske banke razlikuju, primijenit će se ona mjera koja je stroža.

Društveni utjecaji i prijedlog mjera ublažavanja

Glavni potencijalni društveni rizici i utjecaji koji proizlaze iz aktivnosti građevinskih radova su sljedeći:

Zdravlje i sigurnost zajednice (eng. **Community Health and Safety**)

- Povećana buka i vibracije uzrokovane povećanim prometom, korištenjem strojeva i opreme na gradilištu;
- Prometne nesreće pješaka uzrokovane pojačanim i/ili neadekvatno organiziranim prometom (prijevoz materijala, opreme i radnika);
- Privremeno zatvaranje cesta bez osiguranja odgovarajućih prometnih pravaca može izazvati neugodnosti za lokalno stanovništvo;
- Smetnje u komunalnim uslugama zbog planiranih intervencija (npr. prekid u opskrbi vode, plina, struje);
- Neadekvatno zbrinjavanje otpada s gradilišta (nekontrolirano odbacivanje otpada) i onečišćenje okoliša lokalne zajednice;
- Neadekvatno gospodarenje azbestnim otpadom (nekontrolirano odbacivanje ove vrste otpada u okoliš) što može uzrokovati izloženost lokalne zajednice azbestu.

Procedure upravljanja radom

Građevinske aktivnosti uključivat će izravne radnike, ugovorne radnike, radnike u primarnoj opskrbi. Glavni potencijalni rizici vezani su za osiguravanje odgovarajućih uz uvjeta rada i tretmana radnika. Riječ je o rizicima povezanim s mogućim nedostatkom (ili nedovoljno razvijenim) procedurama upravljanja radnicima i osiguravanju zakonski definiranih radnih prava. Ovi rizici će se spriječiti primjenom postupaka i mjera definiranim u Planu upravljanja radom (eng. Labour Management Plan) pripremljenim su u sklopu ESMF-a, a koji je pripremljen u skladu s nacionalnom legislativom i WB ESS2.

S obzirom na trenutni nedostatak radnika u građevinskom sektoru, postoji vjerojatnost angažmana radnika migranata (lokalni radnici izvan područja projektne aktivnosti ili stranci). Prisutnost nelokalnih građevinskih radnika i radnika migranata tijekom izgradnje mogla bi imati određene negativne utjecaje na lokalno stanovništvo ako se ne upravlja na odgovarajući način odnosno ne poštuju procedure nacionalnog zakonodavstva i ESS2.

Prisutnost nelokalnih radnika i radnika migranata može dovesti do seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja te seksualnog uznemiravanja unutar zajednice. Osim toga, prisutnost nelokalnih građevinskih radnika i radnika migranata može izazvati zabrinutost među stanovnicima. Izvođač radova dužan je pripremiti i primjenjivati Kodeks ponašanja i osigurati učinkovit i dostupan žalbeni mehanizam za radnike (eng. Grievence Redress Mechanism (GRM)), a kako je opisano u ESMF-u. Procjenjuje se da je mala vjerojatnost pojave negativnih utjecaja povezanih s prisutnošću nelokalnih radnika i radnika migranata unutar zajednice.

Obzirom da je riječ o radovima manjeg opsega ne očekuje se uspostava posebnih smještajnih jedinica za smještaj projektnih radnika.

Materijalna prava projektnih radnika moraju biti usklađena s nacionalnim zakonodavstvom i ESS2, pri čemu se u pravilu primjenjuju strože odredbe.

Radni uvjeti i uvjeti zapošljavanja radnika migranata trebali bi biti isti ili uglavnom jednaki onima za projektne radnike koji nisu migranti, a obavljaju istu vrstu posla. Navedeno se odnosi i na projektne radnike migrante koje zapošljava ili angažira izvođač radova izravno ili preko treće strane.

Spolno iskorištavanje i zlostavljanje (**SEA/SH**) rizik, obzirom da je riječ o građevinskim radovima manjeg opsega, se ocjenjuje niskim. Ova vrsta rizika sprječavat će se stavljanjem na raspolaganje sigurnog i anonimnog mehanizma za podnošenje pritužbi na SEA/SH (kao sastavni dio mehanizma za radnike koji će uspostaviti izvođač radova, ali koji će biti dostupan i u sklopu Projektnog GRM-a). Projektni radnici će biti obaviješteni o dostupnosti SEA/SH mehanizma

Aktivnosti će se provoditi uz strogo pridržavanje načela jednakosti i nediskriminacije kako je navedeno u Planu dionika koji identificira, analizira i predstavlja različite metode komunikacije i savjetovanja.

Nema rizika od provedbe aktivnosti koje bi mogle prouzročiti oduzimanje zemljišta uzrokujući ograničenja pristupa ili prisilno preseljenje (ekonomsko ili fizičko) obzirom da se sve aktivnosti planiraju provoditi na zemljištu u javnom vlasništvu i nije planirana izgradnja novih građevina.

Žalbeni mehanizam (GRM)

Ugovoreni i podugovoreni radnici imat će pristup sustavu zaprimanja i odgovaranja na predstavke i pritužbe (žalbenom mehanizmu) koje će osigurati izvođač radova. U ovoj fazi nije poznat točan broj radnika, a znat će se kada krene realizacija projektne aktivnosti.

Projektni sustav zaprimanja i odgovaranja na predstavke i pritužbe (Projektni GRM) dostupan je na web stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja, kako bi radnici (ali i ostala javnost i zainteresirana javnost) mogli uputiti svoje pritužbe ili prijaviti incidente koje su otkrili ili zamijetili: navesti Projektni kontakt GRM. GRM će biti dostupan i kroz dostavu poštom (kao preporučena pošiljka), za osobe koje nisu vične u korištenju ili nisu u mogućnosti komunicirati elektronskim načinima komunikacije.

GRM će osigurati anonimnost osobama u procesu, odgovarajuće važećim zakonima Republike Hrvatske. Pritužbe ili povratne informacije mogu biti iznesene i osobno odgovarajućoj odgovornoj osobi na gradilištu. U tom slučaju informacija treba biti proslijeđena Jedinici za provedbu projekta (PIU), također, odgovarajuće navedena u redovitom izvješću, kako se očekuje od izvođača radova. Također mehanizam za pritužbe koje će uspostaviti izvođač radova kao i Projektni žalbeni mehanizam, kako je prethodno opisano sadržavat će i mehanizam za SEA/SH a za primanje pritužbi.

Rizik vezano za nabavu vozila prepoznat je za operativnu fazu odnosno fazu korištenja vozila. Prilikom korištenja nabavljenih za prijevoz učenika, potrebno je osigurati siguran prijevoz. Prijevoz učenika provodit će se od strane licenciranih vozača koji će također potpisati kodeks ponašanja.

3. Kontrolna lista Plana upravljanja okolišnim i društvenim rizicima

Kontrolna lista primjenjuje se za manje sanacije ili gradnju malih zgrada, posebno kod obnove objekata u funkciji obrazovanja, zdravstva i javnih usluga. Pruža "pragmatičnu dobru praksu" i osmišljen je tako da bude jednostavan za korištenje i sukladan zahtjevima Svjetske banke o zaštiti. Format kontrolne liste pokušava pokriti tipične mjere ublažavanju utjecaja uobičajenih građevinskih radovima s lokaliziranim utjecajima.

Ovaj će dokument pomoći u procjeni potencijalnih utjecaja na okoliš i društvo povezanih s predloženim podprojektom, identificirati potencijalne prilike za poboljšanje stanja okoliša i društvenih koristi te preporučiti mjere za prevenciju, minimiziranje i ublažavanje mogućih negativnih utjecaja na okoliš i društvo.

Kontrolna lista je dokument koji je izradilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Primjena Kontrolne liste

Kontrolna lista ima jedan (1) uvodni dio i tri (3) glavna dijela:

Uvodni dio ili predgovor sastoji se od sljedećih dijelova:

- Uvod (opisane karakteristike pod-projekta),
- Definiranje okolišne i društvene kategorije,
- Potencijalni utjecaji na okoliš i društvo,
- Kontrolna lista (objašnjenje koncepta i primjena),
- Monitoring i izvještavanje (kratki opis procesa koji uključuje odgovornosti pojedinih dionika)

Dio 1 - predstavlja opisni dio („putovnica lokacije”) koji opisuje specifičnosti podprojekta u smislu fizičke lokacije, institucionalnih i zakonodavnih aspekata, opis podprojekta, uključujući potrebu za programom izgradnje kapaciteta i opis procesa javne rasprave.

Dio 2 - uključuje okolišni i društveni pregled u jednostavnom „Da/Ne “ formatu nakon kojeg slijede mjere ublažavanja za svaku od aktivnosti koja može dovesti do negativnih utjecaja na okoliš i društvo.

Dio 3 - je plan praćenja aktivnosti tijekom provedbe podprojekta u formatu standardnom za Planove upravljanja okolišnim i društvenim rizicima Svjetske banke.

Izvešće o provedbi Kontrolne liste dostavljat će se Svjetskoj banci polugodišnje ako se drugačije ne dogovori.

Kodeks ponašanja radnika (podložno odobrenju Svjetske banke) bit će dio natječajne dokumentacije i ugovora s Izvođačima. Kodeks ponašanja proširit će se na podizvođače i bit će dio ugovornih sporazuma Izvođača.

Praćenje i izvještavanje

Mjere ublažavanja uključuju opće mjere koje se odnose na organizaciju lokacije gradilišta i zaštitu na radu, sigurnost zajednice, mjere za sprječavanje rizika od onečišćenja površinskih voda/podzemnih voda/tla zbog istjecanja, rizik zbog sječe vegetacije, kao i rizike povezane sa stvaranjem mineralnog i građevinskog otpada. Dobra komunikacija između svih uključenih dionika (izvođača, nadzora, jedinice za provedbu projekta i drugih relevantnih dionika) vrlo je važna za nesmetano izvođenje projektnih aktivnosti i uspješan završetak cjelokupnog projekta.

Praćenje provedbe mjera ublažavanja utjecaja na okoliš i društvo tijekom provedbe projekta pružit će informacije o ključnim okolišnim i društvenim aspektima radova, posebno potencijalnim utjecajima na i rizicima za okoliš i društvo te učinkovitosti mjera ublažavanja. Planom praćenja provedbe mjera ublažavanja utjecaja osigurava se dnevno i periodično praćenje provedbe mjera i izvještavanje Jedinici za provedbu projekta.

Praćenje i izvješćivanje o usklađenosti provođenja radova s ovom Kontrolnom listu osigurat će nadzorni inženjer i PIU (stručnjaci za okoliš i društvena pitanja).

Stručnjaci za okoliš i društvena pitanja bit će odgovorni za pripremu periodičnih Izvješća o provedbi mjera iz ove Kontrolne liste, kao i tromjesečnih izvješća o napretku projekta.

Nadzorni inženjer će izvještavati PIU o usklađenosti izvođenja radova s mjerama ublažavanja određenih ovom Kontrolnom listom na mjesečnoj osnovi, a PIU će podnositi Izvješće o provedbi Kontrolne liste Svjetskoj banci tromjesečno, osim ako se ne dogovori drugačije.

U skladu s projektnim procedurama u slučaju nesreća/incidenata, nadzorni inženjer će obavijestiti PIU o nastanku nesreće bez odgađanja i unutar 24 sata. PIU će obavijestiti Svjetsku banku o nesreći u skladu s Procedurom za postupanje u slučaju nesreće i Planom mjera za zaštitu okoliša i društvene standarde (eng. Environmental and Social Commitment Plan).

Prihvatanje Izvješća o provedbi mjera ublažavanja okolišnih i društvenih rizika koje priprema nadzorni inženjer prihvaćeno od strane PIU je uvjet za punu isplatu ugovorom dogovorene naknade, kao i tehnički kriteriji kvalitete ili ispitivanja kvalitete. U slučaju značajne neusklađenosti kao i neuspjeha u provedbi korektivnih mjera ublažavanja okolišnih i društvenih rizika, PIU i Svjetska banka zadržavaju pravo prekinuti radove kao i plaćanja dok se ponovno ne uspostavi usklađenost.

4. Kontrolna lista za popunjavanje (radovi, oprema):

1. DIO - Opće informacije o projektu i lokaciji

INSTITUCIONALNE I ADMINISTRATIVNE INFORMACIJE		
Država	Republika Hrvatska	
Naziv projekta	»Hrvatska: Ususret održivom, pravednom i učinkovitom obrazovanju« (9303-HR)	
Obuhvat aktivnosti podprojekta	Infrastrukturna ulaganja i opremanje škola koje sudjeluju u implementaciji Eksperimentalnog programa „Osnovna škola kao cjelodnevna škola: Uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja“ u sklopu projekta	
Institucionalna organizacija (Zajmodavac)	Svjetska banka	Voditelj Zajma: Ciro Avitabile Stručnjak za pitanja okoliša: Ivana Ivčić Stručnjaci za društvena pitanja: Fajar Argo Dati i Natalija Golubovac
Provedbena organizacija (Zajmoprimac)	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	Direktor Zajma: Stipe Mamić Voditeljica projekta (PIU): Sonja Jeđud Tabula Stručnjak za pitanja okoliša (PIU): Mirna Mazija Stručnjak za nabavu (PIU): Petar Šokić Stručnjak za društvena pitanja (PIU): Antun Božić
Osnivač škole/škola (Naručitelj):	Varaždinska županija	Župan: Anđelko Stričak Pročelnik: dr.sc. Miroslav Huđek Osoba za nabavu Marina Ivančević i Senka Žitnjak
Naziv škole/škola:	Osnovna škola Bisag	Ravnateljica Draženka Švelec-Juričić
Naziv izvođača radova/ dobavljača opreme:		Voditelj gradilišta:
Stručni nadzor nad radovima i opremanjem:		Nadzorni inženjeri Građevinski: Strojarski: Elektro-strojarski:
OPIS LOKACIJE		
Naziv objekta na kojem se provode radovi i/ili opremanje	Školska zgrada Osnovne škole Bisag	
Opis lokacije (uključujući i zgradu)	Školska zgrada Osnovne škole Bisag nalazi se na adresi Bisag 24/1, 42226 Bisag u Općini Breznica koja je u sastavu Varaždinske županije. Postojeća građevina javne i društvene namjene osnovne škole nalazi se na čestici k.č.br. 1/5, k.o. Bisag u građevinskom području naselja Bisag na samom početku naselja Škola je izgrađena 1975., a rekonstrukcijom tavana 2005. tavanski je prostor prenamijenjen u učionice čime su se stvorili uvjeti za rad u jednoj smjeni. U dijelu energetske obnove ugrađena je fotonaponska elektrana (10 kw 2015. godine i 10 kW 2022. godine i dizalica topline 2016. godine. Površina postojeće č.k.br. 1/5 k.o. Bisag na kojoj je izgrađena zgrada osnovne škole i otvoreni sportski tereni iznosi 7.435 m ² , a površina postojeće k.č.br.1/1 k.o. Bisag, koja je neizgrađena, u vlasništvu OŠ Bisag, iznosi 1.202 m ² . Ukupna površina obiju čestica u vlasništvu OŠ Bisag iznosi 8.637 m ² . Prilaz na građevnu česticu, kolni i pješački je sa sjeveroistočne strane iz prometnice koja nadvožnjakom spaja naselje Bisag i državnu cestu D3 u naselju Podvorec. Na javnoj površini ispred škole na sjevernoj strani izveden je parkirališni prostor za školski autobus i osobne automobile.	

	Površina školske zgrade je ukupno NGP 1252,76 m ² površina otvorenog školskog igrališta je 1080 m ² .
Vlasništvo nad Zemljištem	Osnovna škola Bisag
Važeće dozvole, licence, suglasnosti itd. (Dokaz strukturne i protupožarne sigurnosti)	☒ Da ili ☐ Ne
ZAKONODAVSTVO	
Nacionalno i lokalno zakonodavstvo i dozvole koje se odnose na podprojektne aktivnosti	<p>Okoliš i priroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18), • Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), • Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže (NN 25/20, 38/20), • Pravilnik o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže (NN 111/22), • Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19, 119/23), • Pravilnik o popisu stanišnih tipova i karti staništa (NN 27/21, 101/22), • Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17), • Zakon o zaštiti zraka (NN 127/19, 57/22), • Zakon o vodama (NN 66/19, 84/21, 47/23), • Pravilnik o mjerama otklanjanja štete u okolišu i sanacijskim programima (NN 145/08) • Zakon o energetske efikasnosti (NN 127/14, 116/18, 25/20, 32/21, 41/21), • Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) <p>Otpad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21 i 142/23 - Odluka USRH), • Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/22), • Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15), • Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) • Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16) <p>Zaštita od požara</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10, 114/22) <p>Kulturna baština</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20, 117/21, 114/22) <p>Uključivanje dionika i informiranje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) • Zakon o pravu na pristup informacijama (NN 25/13, 85/15, 69/22) • Zakon o zaštiti osobnih podataka (NN 103/03, 118/06, 41/08, 130/11, 106/12) <p>Zdravlje i sigurnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23), • Pravilnik o sigurnosti igračaka (NN 83/14, 38/15, 35/17, 50/18, 60/19, 48/21, 140/22) <p>Zaštita na radu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96 / 18), • Pravilnik o uporabi osobne zaštitne opreme (NN 5/21), • Pravilnik o zaštiti radnika od rizika zbog izlaganja azbestu (NN 40/07), • Zakon o obveznom zdravstvenom nadzoru radnika profesionalno izloženih azbestu (NN br. 79/07 i 139/10)

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravilnik o uvjetima i načinu praćenja zdravstvenog stanja, dijagnostičkim postupcima kod sumnje na postojanje profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom te mjerilima za priznavanje profesionalne bolesti uzrokovane azbestom (NN br. 134/08) • Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada (NN 5/84) • Pravilnik o izradi procjene rizika (NN 112/14), • Pravilnik o zaštiti na radu pri uporabi radne opreme(NN, br. 18/17) <p>Gradnja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) • Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) • Zakon o normizaciji (NN 80/13) <p>Rad i ravnopravnost spolova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 64/23), • Zakon o ravnopravnosti spolova (NN 82/08, 69/17), • Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/12), • Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN 70/15, 127/17), • Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata (NN 93/14, 26/15) • Pravilnik o boravku državljana trećih zemalja u Republici Hrvatskoj (NN 20/22, 155/22) • Zakon o strancima (NN 133/20, 114/22, 151/22) • Odluka o uvođenju privremene zaštite u Republici Hrvatskoj za raseljene osobe iz Ukrajine, ožujak 2022 <p>Ostalo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07) • Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21)
JAVNO SAVJETOVANJE	
<p>Kada i gdje je održano javno savjetovanje</p> <p>Molimo navesti je li bilo relevantnih komentara i sugestija dionika te navesti način kako su adresirane primjedbe.</p>	<p>Kontrolna lista bila je dostupna javnosti 14 dana na mrežnim stranicama osnivača/škole te stranicama Projekta. Printane verzije bile su dostupne u školi.</p> <p>Svi relevantni komentari i sugestije zaprimljeni od dionika su razmotreni i uključeni u završnu verziju Kontrolne liste te su dani Stručnjaku za pitanja zaštite okoliša i Stručnjaku Svjetske banke na odobrenje. Odobrena završna verzija Kontrolne liste sastavni je dio dokumentacije o nabavi za ugovorene izvršitelje.</p>
<p>Molimo navesti provedene sastanke/ savjetovanja / informiranja koje su škole/osnivači proveli o radovima i opremanju u školi/školama</p>	
JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA	
<p>Hoće li biti jačanja kapaciteta?</p>	<p>☒ Da ili ☐ Ne</p>
PRIVITCI	
<p>Privitak 1: Ugovor o odvozu otpada Ostale dozvole i ugovori – prema zahtjevu projekta</p>	

2. DIO - Okolišno i društveno nadziranje			
Molimo navesti hoće li aktivnost uključivati / uključivati bilo koji od sljedećih potencijalnih problema / rizika:	AKTIVNOST	STATUS	Dodatno pogledati Mjere ublažavanja mogućih utjecaja na okoliš i društvo u nastavku
	A. Opći uvjeti		Poglavlje A i B u nastavku
	B. Sanacija/adaptacija/obnova <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje količine prašine uslijed aktivnosti sanacije/obnove • Transport materijala • Povećana razina buke • Povećanje opterećenja sedimentima u vodnim tijelima • Promjene protoka vode • Onečišćenje vode/tla zbog privremenog skladištenja otpada, goriva, maziva ili curenja 	[X] Da [] Ne	Ako "Da", Poglavlje A, B i F u nastavku
	C. Kulturno-povijesna baština <ul style="list-style-type: none"> • Opasnost od oštećenja poznatih/nepoznatih povijesnih građevina /kulturno-povijesnog područja • Mogući slučajni nalazi 	[] Da [X] Ne	Ako "Da", Poglavlje C u nastavku
	D. Bioraznolikost, zaštićena područja prirode i područja ekološke mreže Natura 2000 <ul style="list-style-type: none"> • Blizina zaštićenog područja ili područja ekološke mreže • Uznemiravanje zaštićenih vrsta i staništa • Rizik od štetnog utjecaja na glavne značajke zaštićenih područja prirode zbog kojih je ono zaštićeno • Rizik od štetnog utjecaja na ciljane vrste i staništa te cjelovitost ekološke mreže Natura 2000 • Sječa vegetacije/drveća/šume 	[] Da [X] Ne	Ako "Da", Poglavlje D u nastavku
	E. Postupanje s otpadom <ul style="list-style-type: none"> • Stvaranje otpada građevnog i drugog otpada 	[X] Da [] Ne	Ako "Da", Poglavlje E u nastavku
	F. Ometanje prometa te sigurnost prometa i pješaka <ul style="list-style-type: none"> • Ometanje prometa zbog korištenja prometnica za prijevoz materijala • Promet specifičan za lokaciju • Objekt je u naseljenom mjestu 	[X] Da [] Ne	Ako "Da", Poglavlje A, B i F u nastavku
	G. Kupnja i instalacija opreme	[X] Da [] Ne	Ako "Da", Poglavlje A, B, C, E i F u nastavku

2. DIO - Mjere ublažavanja mogućih utjecaja na okoliš i društvo

POKAZATELJ	KONTROLNA LISTA MJERA SPRJEČAVANJA I UBLAŽAVANJA UTJECAJA
A Opći uvjeti i upravljanje društvenim rizicima	
<p>Organizacija gradilišta, dozvole i certifikati (PRIPREMNA FAZA I TIJEKOM RADOVA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) sve potrebne dozvole su ishođene prije radova i čuvaju se na gradilištu (građevinska dozvola, vodopravni uvjeti / posebni uvjeti gradnje itd.). b) Državni inspektorat obaviješten je o nadolazećim aktivnostima, a kopija obavijesti dostupna je na gradilištu c) radni plan građenja dostupan na gradilištu (u slučaju da radove na izgradnji izvode dva ili više izvođača), d) određena osoba zadužena za komunikaciju i zaprimanje zahtjeva/žalbi lokalnog stanovništva, e) građevinski radovi noću su ograničeni. Kada je potrebno, pažljivo rasporediti noćni rad i unaprijed obavijestiti pogođenu zajednicu, f) sve zakonski potrebne dozvole su ishođene i dostupne se na lokaciji, g) Izvođač i podizvođači imaju važeće dozvole za rad, h) svi radovi izvode na siguran i discipliniran način kako bi se smanjili utjecaji na susjedne stanovnike i okoliš, i) strukturna sigurnost je potvrđena; j) odgovarajući informativni i upozoravajući znakovi na gradilištima informiraju radnike o ključnim pravilima i propisima kojih se moraju pridržavati, k) gradilište je ograđeno i označeno, l) zgrade izgrađene prema građevinskoj dozvoli i projektu koji datira prije 1968. godine te one za koje zakon ne predviđa izdavanje uporabne dozvole treba pregledat ovlašteni inženjer zaštite od požara te građevinski inženjer (statičar). Pozitivan nalaz bit će uvjet za financiranje, m) plan evakuacije za školu mora biti izrađen prije početka radova, n) škole koje imaju samo jedan izlaz moraju (i) ili kao dio projekta imati predviđen drugi izlaz, ili (ii) drugi način brze evakuacije koji će regulirati osnivač/škola s izvođačem radova i dobavljačem opreme, te odobriti PIU. o) škole koje su u riziku od povišenih temperatura kao dio klimatskih promjena moraju u projektu predvidjeti ugradnju sustava hlađenja zraka (za sve učionice),

	<p>p) ukoliko se projektom utječe na sustav grijanja fosilnim gorivima (osim plina) neće se moći financirati. Osim ukoliko se taj sustav zamjenjuje sustavom na okolišno prihvatljivija goriva (plin, dizalice topline, pelete, etc.);</p> <p>q) projekt ne smije zadirati niti utjecati na u nosive konstruktivne elemente zgrade,</p> <p>r) ukoliko se nabavljaju kemikalije ili povezani kabineti (npr. oprema), oni moraju biti od ovlaštenih dobavljača, u skladu sa standardima EU, držani u propisanim uvjetima i na propisan način (eng. MSDSs) te učionice koje ih koriste moraju imati adekvatnu ventilaciju i protupožarne mjere (atestirane aparate i sl.),</p> <p>s) postojeći klimatizacijski i ventilacijski sustavi moraju se redovito održavati,</p> <p>t) septičke jame u školama koje se financiraju moraju biti izgrađene u skladu sa zakonom te se redovito održavati i prazniti,</p> <p>u) pitka voda će se redovito testirati u skladu sa Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23),</p> <p>v) plinske boce i plinske instalacije mogu instalirati i njime upravljati samo za to ovlaštene i obučene osobe u skladu sa zakonom,</p> <p>w) u školama gdje dokazano postoji povišene razine radona, potrebno je instalirati dodatnu ventilaciju koja će biti projektirana uzevši u obzir ovaj problem. Potreban je kontinuirano praćenje kvalitete zraka u fazi uporabe,</p> <p>x) sva nabavljena sportska i ostala oprema i namještaj moraju biti proizvedeni i instalirani u skladu sa pozitivnim propisima EU. Škola će izraditi plan provjere i sigurnosti te održavanja za svu nabavljenu i postojeću opremu prije kraja radova,</p> <p>y) zabranit će se korištenje alata koji iskre na otvorenom u ljetnim i sušnim razdobljima.</p>
Zdravlje i sigurnost zajednice (lokalnog stanovništva) (TIJEKOM RADOVA)	<p>a) javnost se o radovima informira putem odgovarajuće obavijesti u medijima i/ili na javno dostupnim mjestima (uključujući i mjesto izvođenja radova – oglasna ploča na gradilištu) a prema Planu uključivanja dionika,</p> <p>b) lokalna zajednica je pravovremeno obaviještena u slučaju nestanka struje</p> <p>c) u slučaju prekida prometa Izvođač je dužan organizirati alternativne pravce i pravovremeno najaviti alternativnu regulaciju prometa u mjesnim zajednicama</p> <p>d) zabranjen je ulaz nezaposlenim osobama unutar lokacije zahvata (unutar traka upozorenja i ograda kada/gdje se smatra potrebnim),</p> <p>e) otvoreni kopovi su natkriveni i jasno označeni kada se na njima ne radi,</p> <p>f) okolno područje u blizini projekta održava se čistim,</p>
Zdravlje i sigurnost zajednice (lokalnog stanovništva i korisnika) (TIJEKOM KORIŠTENJA)	<p>a) postavljena je i redovito održavana horizontalna i vertikalna prometna signalizacija (ograničenje brzine vozila, znakovi upozorenja da je škola u blizini, pješački prijelaz i sl.)</p>

<p>Zaštita na radu (TIJEKOM RADOVA)</p>	<ul style="list-style-type: none">a) strojevima rukuje samo iskusno i odgovarajuće obučeno osoblje, čime se smanjuje rizik od nezgoda.b) ni pod kojim okolnostima neće biti dopušteno paljenje vatre na lokaciji.c) uređaji, oprema i aparati za gašenje požara uvijek su ispravni, kako bi se u slučaju potrebe mogli brzo i učinkovito koristiti. Izvođač će na gradilištu imati stalno dostupnu operativnu protupožarnu opremu. Njihov položaj se priopćava radnicima i označava. Razina opreme za gašenje požara mora se procijeniti i ocijeniti kroz tipičnu procjenu rizika. Na radilištu je imenovana osoba zadužena za protupožarnu zaštitu. Postupci u slučaju požara dobro su poznati svim zaposlenicima.d) kompleti prve pomoći dostupni su na gradilištu i osoblje obučeno za njihovo korištenje,e) osoblje je propisno obučeno za radna mjesta i poslove koje obavlja, radnici posjeduju važeće radničke certifikate za npr. potvrde o električnoj sigurnosti (za ovlaštenog električara), itd.,f) procedure za hitne slučajeve (uključujući izlivanja, nesreće itd.) su dostupne na lokaciji,g) osigurati odgovarajuće sanitarni čvorovi (toaleti i prostore za pranje) na radilištu s odgovarajućom opskrbom toplom i hladnom tekućom vodom, sapunom i uređajima za sušenje ruku,h) kupljena oprema instalirana i korištena poštujući sve sigurnosne mjere propisane od strane proizvođača opreme i najbolje prakse,i) u slučaju aktivnosti sanacije/obnove, ako je gradilište takve prirode da nije moguće, sukladno građevinskoj praksi, onemogućiti pristup gradilištu nikome osim radnicima na gradilištu, tada je potrebno osigurati odgovarajuću zamjenu u blizini,j) nije dozvoljeno privremeno skladištenje građevinskog materijala i otpada unutar bilo koje vrste privatnog vlasništva,k) obvezna uporaba zaštitne opreme, osobne zaštitne opreme radnika i sigurnosnih postupaka u skladu su sa zakonodavstvom i dobrom međunarodnom praksom (npr. nošenje zaštitnih kaciga, maski i zaštitnih naočala, pojaseva i zaštitnih čizama, itd.),l) u slučaju da se radovi izvode dok je škola radi, radovi moraju biti odvojeni/zatvoreni paravanima, ogradama i sličnim kako bi se smanjili rizici i spriječili udarci.m) Plan evakuacije je pripremljen i jasna je učinkovitost.n) žalbeni mehanizam (eng. Grievance Redress Mechanism (GRM)) za radnike izvođača i podizvođača je uspostavljen i provodi se. Obrazac je dostupan na mrežnoj stranici škole/škola u sklopu Plana uključivanja dionika.o) adekvatne plaće moraju biti uplaćene na bankovne račune radnika, a ne isplaćene u gotovini.p) radnici se moraju zapošljavati putem ureda za zapošljavanje kako bi se izbjeglo zapošljavanje „na crno“ i time obeshrabrio spontani priljev tražitelja posla.q) plaće i uvjeti ugovora koji se nude svim zaposlenicima trebaju biti u skladu s hrvatskim zakonima o radu ili višim standardima koji trebaju biti konkurentni u svim kategorijama radnika.
---	---

<p>Nesreće i hitni slučajevi (TIJEKOM RADOVA)</p>	<p>a) u slučaju značajne nesreće/incidenta (smrt, ozbiljna ozljeda, veće izlijevanje, požar i slično) potrebno je obavijestiti kontaktnu točku MZO i PIU (koje će zatim obavijestiti Svjetsku banku) u roku od 24 sata. Aktivnosti će se odvijati u skladu s Procedurom projekta u slučaju incidenata/nesreća.</p> <p>b) Plan pripravnosti i odgovora na hitne slučajeve (eng. Emergency preparedness and response plan (EPR)) je izrađen za izvođenje radova. Navedenim Planom će se definirati radnje koje se moraju poduzeti kako bi se osigurala sigurnost radnika od požara i drugih hitnih slučajeva. Plan zaštite od požara mora uključivati, ali nije ograničen na, popis glavnih opasnosti od požara na radnom mjestu, postupke pravilnog rukovanja i skladištenja zapaljive opreme i materijala, potencijalne izvore požara i postupke kontrole te opis zaštite od požara, dokumentaciju o obuci, opremu i sustave. Plan također uključuje, ali nije ograničen na popis cjelokupne opreme za hitne slučajeve na gradilištu (kao što su sustavi za gašenje požara, oprema za kontrolu izlijevanja, komunikacije i alarmni sustavi (unutarnji i vanjski) i oprema za dekontaminaciju (ako je oprema potrebna), kontakte odgovornih osoba, nadležnih tijela, drugi brojevi za hitne slučajeve te plan evakuacije. Ovaj Plan mora se po potrebi ažurirati. Osim toga, Plan mora sadržavati lokaciju i fizički opis svake stavke na popisu te kratak nacrt njegovih mogućnosti.</p>
<p>Uključivanje dionika (TIJEKOM RADOVA)</p>	<p>a) odrediti osobu koja je zadužena za uspostavu i upravljanje žalbenim mehanizmom GRM-om (komunikacija i primanje zahtjeva/žalbi od školskog osoblja i učenika, lokalnog stanovništva)</p>
<p>B Sanacija/adaptacija/obnova</p>	
<p>Kvaliteta zraka (TIJEKOM RADOVA)</p>	<p>a) po potrebi špricati vodom građevinske rasute materijale i neasfaltirane ceste. Koristiti vodu gdje i kada je to prikladno kako bi se smanjila prašina pri čišćenju zemljišta, krčenju, struganju, iskapanju, ravnanju zemljišta, izgradnji usjeka i nasipa te aktivnostima rušenja koje mogu uzrokovati prašenje i emisije čestica.</p> <p>b) površine moraju biti pokrivene tijekom skladištenja i transporta materijala.</p> <p>c) potrebno je uspostaviti odgovarajuće lokacije za skladištenje, miješanje i utovar građevinskog materijala unutar gradilišta.</p> <p>d) ograničiti brzinu kretanja vozila (30 km/h) na pristupnim cestama.</p> <p>e) gradilište i pristupne ceste redovito se moraju čistiti od otpada, rasutog materijala i dr.</p> <p>f) koristiti moderne atestirane građevinske strojeve za smanjenje emisija, opremljene prigušivačima i održavane u dobrom i učinkovitim radnom stanju.</p> <p>g) dodatno, kako bi se prašina (uglavnom PM10) od skupljanja građevinskog materijala svela na najmanju moguću mjeru, vrijeme zadržavanja materijala na gradilištu treba svesti na minimum, kako bi se izlaganje vjetru svelo na minimum.</p> <p>h) tamo gdje postoji značajni onečišćivač, potrebno je (ukoliko to već nije učinjeno) provesti mjere neutralizacije i sprječavanja utjecaja (npr. adekvatna ventilacija s filtrima za zrak i sl., ograde za sprječavanje širenja prašine i drugo što odgovara vrsti onečišćenja),</p> <p>i) utvrditi rizike od emisije radona bilo praćenjem ili u nacionalnoj bazi podataka. U slučaju da postoji rizik od izloženosti učenika i osoblja neprihvatljivim granicama radona (>300 Bqm-3), podprojekt će raditi na tom izazovu (moguća rješenja</p>

	uključuju čvrsti pod s ispušnim cijevima, prirodnu podnu ventilaciju, potpomognutu podnu ventilaciju, prirodnu ili dodatnu ventilacija prostorija).
Površinske i podzemne vode Tlo (TIJEKOM RADOVA)	<ul style="list-style-type: none">a) odgovorno postupati s opasnim tekućim otpadom,b) rukovanje motornim uljem mora se obavljati na nepropusnim površinama na siguran i odgovoran način,c) rukovati svim materijalima u skladu s uputama uključenim u sigurnosno-tehničke listove koji moraju biti dostupni na gradilištu,d) u slučaju nesreće, ukloniti sve opasne tekućine iz tla pomoću adsorpcijskih materijala kao što su pijesak, piljevina ili mineralni absorbenti. Takav otpad potrebno je skupiti u posebne spremnike, skladištiti u prostor predviđen za skladištenje opasnog otpada i predati ovlaštenim tvrtkama za opasni otpad.e) spriječiti opasno izlivanje iz spremnika, spremnika (obavezni sekundarni sustav zadržavanja, npr. spremnici s dvostrukim stijenkama ili okovi), građevinske opreme i vozila (redovito održavanje i pregledi spremnika za naftu i plin, nastojati parkirati (manipulirati) strojevima i vozilima samo na asfaltiranim ili betonskim površinama s površinskim sustavom za prikupljanje otjecanje vode,f) organizirati i pokriti prostore za skladištenje materijala,g) izbjegavati skladištenje goriva i drugih opasnih tekućina i materijala na gradilištu. Ako će biti potrebna ugradnja spremnika za skladištenje goriva, oni moraju imati sekundarne spremnike dovoljnog volumena da zadrže izlivanje iz najvećeg spremnika goriva u strukturi i biti zaštićeni od utjecaja vremenskih uvjeta. Prostor za zadržavanje mora imati uređaj (pumpu) za uklanjanje nakupljene vode.h) spremnike s opasnim tvarima čuvati u nepropusnom spremniku kako bi se spriječilo izlivanje i curenje. Ovaj spremnik mora imati sekundarni sustav zadržavanja kao što su npr. spremnici s okovom, dvostruke stijenske ili slično. Sekundarni sustav zadržavanja mora biti bez pukotina, mora zadržati izlivanje i mora se brzo isprazniti.i) zabranjeno je crpiti podzemnu vodu na nereguliran način, kao i ispuštanje cementne kaše ili bilo koje druge onečišćene vode u tlo ili okolne vodotokej) redovito održavati i servisirati građevinsku opremu.
Buka (TIJEKOM RADOVA)	<ul style="list-style-type: none">a) najveća dopuštena razina buke za gradilište je 65dB. Dopušteno je prekoračenje te razine za dodatnih 5 dB u razdoblju od 8 do 18 sati. Poželjno je da se radovi izvode u vremenu od 8 do 18 sati i da se radovi ne izvode noću.b) sva oprema mora se održavati u dobrom radnom stanju i biti atestiranac) radnici su dužni koristiti osobnu opremu za zaštitu od buke u slučajevima definiranim člankom 8. Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu (NN 46/08).d) tijekom rada poklopci motora generatora, zračnih kompresora i druge pogonske mehaničke opreme moraju biti zatvoreni, a oprema smještena što je dalje moguće od stambenih objekata.

Postupanje s materijalima (TIJEKOM RADOVA)	<ul style="list-style-type: none">a) građevinski materijal mora biti dobavljen od licenciranih tvrtki (npr. tvrtka mora biti u mogućnosti predložiti licence za iskopavanje prirodnih minerala, kamena, vapna, gline itd.). Tvrtka mora predložiti dokaz o usklađenosti sa svim nacionalnim zakonima o zaštiti okoliša i zaštiti na radu.b) organizacija radova je takva da se građevinski materijal drži na gradilištu u minimalnim količinama i minimalno vrijeme.c) pijesak i šljunak koji se koriste u građevinskim radovima trebaju biti slijedivi slijedivi do licenciranih tvrtki s važećim koncesijama.d) kvaliteta pijeska i šljunka mora ispunjavati tehničke zahtjeve i biti nezagađena uljima, otrovnim, korozivnim ili opasnim tvarima i bez nečistoća.e) proizvođač betona mora ishoditi/imati sve potrebne radne i emisijske dozvole te certifikate kvalitete.f) osigurati da su sva transportna vozila i strojevi opremljeni odgovarajućom opremom za kontrolu emisije, redovito održavani i atestirani,g) u objektima koji sami prikupljaju i odvoze otpad osobi koja odvozi otpad potrebno je osigurati adekvatno vozilo i opremu za siguran način odvozah) voda koja se koristi za proizvodnju betona može biti tehnička voda, ali bez opasnih i otrovnih zagađivača, teških metala i drugih tvari opasnih po zdravlje ljudi i okoliš.
C Kulturno-povijesna baština	
Kulturna baština i slučajni nalazi (TIJEKOM RADOVA)	<ul style="list-style-type: none">a) ako se građevina nalazi u zaštićenom kulturno-povijesnom području ili se radi o građevinama koje su proglašene i zaštićene kao kulturna baština, prijaviti i ishoditi mišljenje/suglasnosti od nadležnih tijela te sve građevinske radove rješavati sukladno zakonskim propisima,b) ako se tijekom iskapanja naiđe na arheološke nalaze, radove je potrebno odmah prekinuti i obavijestiti nadležno tijelo. Radove treba nastaviti tek nakon što su poduzete odgovarajuće mjere prema zahtjevu nadležnog tijela i nakon što ono potvrdi da se radovi mogu nastaviti za sve slučajeve kada se kulturna baština i njezine temeljne vrijednosti mogu zaštititi na postojećoj lokaciji posebnim mjerama zaštite očuvati kulturnu baštinu.
D. Bioraznolikost, zaštićena područja prirode i područja ekološke mreže Natura 2000	

<p>Bioraznolikost (TIJEKOM RADOVA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) ograničiti kretanje teških strojeva na najmanji mogući radni koridor b) ograničiti rad uz vodotoke i na vodotocima i kanalima na što je moguće manje područje c) što je više moguće, izbjegavati sječu drveća i drugog prirodnog raslinja. U slučaju uklanjanja vegetacije, kako bi se spriječio nepotreban gubitak vegetacije na području zahvata, jasno označiti područja na kojima će se vegetacija uklanjati. U slučaju uklanjanja pojedinačnih stabala zatražiti suglasnost nadležnog tijela. U slučaju da je potrebno ukloniti veći broj stabala (preko 5), potrebno je odobrenje Svjetske banke. Nijedno stablo koje je povijesno, važno za zajednicu ili bioraznolikost neće biti uklonjeno bez prethodnog odobrenja Svjetske banke i konzultacija s nacionalnim nadležnim tijelima i lokalnom zajednicom. d) za obnovu uklonjenog prirodnog vegetacijskog pokrova koristiti samo autohtone biljne vrste koje se javljaju u vegetacijskim zajednicama prisutnim na širem području podprojekta, e) provjeriti prisutnost životinja na gradilištu prije početka radova. U slučaju da su neki prisutni, osigurati njihovo sigurno premještanje s mjesta. f) potencijalnog uklanjanja vegetacije planirati u vrijeme kada se ptice ne gnijezde. Sve ptice koje se gnijezde trebaju se zaštititi dok njihovi ptici ne počnu letjeti. U slučaju pronalaska gnijezda ugroženih vrsta ptica spriječiti njihovo uznemiravanje, te o pronalasku obavijestiti središnje državno tijelo nadležno za zaštitu prirode. g) gdje je to moguće, gradilište mora biti ograđeno kako bi se smanjilo čak i povremeno uznemiravanje i prašenje staništa i utjecaj na bioraznolikost. Ako je potrebno izraditi barijere za buku, one trebaju biti neprozirne ili s dizajnom i gustoćom naljepnica koje će u najvećoj mogućoj mjeri spriječiti ulazak ptica u barijere. h) Odbacivanje bilo koje vrste otpada u prirodu ili vodena tijela strogo je zabranjeno, i) ukoliko se radovi odvijaju u zaštićenom području potrebno je o tome obavijestiti nadležno tijelo.
<p>E. Postupanje s otpadom</p>	
<p>Stvaranje otpada i postupanje s otpadom (TIJEKOM RADOVA)</p>	<ul style="list-style-type: none"> a) svaka vrsta nastalog otpada na lokaciji mora se privremeno skladištiti u posebne spremnike za otpad koji moraju biti označeni nazivom vrste otpada i šifrom otpada i smješteni na za to predviđenu čvrstu podlogu na gradilištu. b) Sav otpad, uključujući građevinski otpad, mora se odlagati/obrađivati samo na ovlaštenim odlagalištima /postrojenjima za preradu. c) Za svaku vrstu otpada koja nastaje na lokaciji potrebno je voditi evidenciju o tokovima i količinama otpada. Vođenje evidencije o nastalom otpadu obveza je izvođača radova, osim ako izvođač i investitor/drugi izvođač nisu ugovorom definirali da investitor/drugi izvođač mora voditi evidenciju. d) sav otpad potrebno je s odgovarajućom dokumentacijom predati ovlaštenim tvrtkama za gospodarenje otpadom (društvima koja imaju odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom). e) u slučaju opasnog otpada potrebno je pribaviti podatke o predaji otpada na konačno odredište. f) kad god je to izvedivo, izvođač bi trebao ponovno upotrijebiti i reciklirati odgovarajuće i održive materijale.

	<p>g) Mineralni (zemljani) građevinski otpad potrebno je razvrstavanjem na licu mjesta odvojiti od komunalnog otpada, organskog, tekućeg i kemijskog otpada te privremeno uskladištiti u odgovarajuće spremnike. Ovisno o podrijetlu i sadržaju, mineralni otpad mora se ponovno primijeniti na izvornu lokaciju ili ponovno upotrijebiti uz odobrenje nadležnog tijela i korisnika</p> <p>h) Spaljivanje ili ilegalno odlaganje otpada strogo je zabranjeno.</p> <p>i) kad god je to izvedivo izvođač bi trebao ponovno upotrijebiti i reciklirati odgovarajuće i održive materijale (osim azbesta)</p>
<p>Opasni otpad (TIJEKOM RADOVA)</p>	<p>a) Spremnici sa zapaljivim ili reaktivnim otpadom moraju biti smješteni najmanje 15 metara od radnih objekata</p> <p>b) Sav opasni otpad, uključujući tekućine, kontaminiranu ambalažu i krutine, prevoze posebno licencirani prijevoznici i zbrinjavaju u licenciranom postrojenju.</p> <p>c) Privremeno skladištenje tekućeg toksičnog ili opasnog otpada na lokaciji; sve opasne ili otrovne tekuće tvari čuvat će se u sigurnim spremnicima označenim odgovarajućom klasifikacijskom oznakom sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i razvrstavanju otpada s katalogom opasnog otpada. Ovi spremnici moraju biti nepropusni kako bi se spriječilo prolijevanje i ispiranje. Spremnici bi trebali imati sekundarni sustav zadržavanja kao što su bundovi (npr. spremnik s okovom), dvostruke stijenke ili slično. Sekundarni sustav zadržavanja mora biti bez pukotina, sposoban zadržati izlivanje i brzo se isprazniti.</p> <p>d) Kruti opasni otpad treba čuvati u sigurnim spremnicima označenim odgovarajućom klasifikacijskom oznakom sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i razvrstavanju otpada s katalogom opasnog otpada. Ovi spremnici moraju biti nepropusni kako bi se spriječilo prolijevanje i ispiranje. Ove posude trebaju biti pokrivene i zaštićene od vremenskih utjecaja (kiše i dr.)</p> <p>e) Potrebno je provoditi redovite provjere spremnika koji sadrže otrovni i opasni otpad.</p> <p>f) U slučaju da se azbest otkrije na lokaciji, izradit će se Plan gospodarenja azbestnim otpadom kako bi se ispunili zahtjevi nacionalnog zakonodavstva i GIIP predstavljeni u ESMF-u, pri čemu prevladava naljepnica.</p> <p>g) Rasvjetna tijela koja sadrže živu moraju se pažljivo ukloniti i sigurno pohraniti te predati ovlaštenim tvrtkama što je prije moguće.</p> <p>h) ako se azbest primijeti tijekom radova, radovi će se odmah zaustaviti, elementi koji sadrže azbest prekriveni plastičnom folijom na način da se prijeći širenje te bez odgode obavijestiti PIU i Svjetsku banku. Izvođač će pripremiti plan uklanjanja s mjerama koje prije implementacije mora odobriti PIU i Svjetska banka. Azbest mogu klanjati samo za to ovlaštene tvrtke</p> <p>i) radovi u školama koje imaju azbestni pokrov (ili druge elemente koje mogu ugroziti zdravlje i/ili sigurnost korisnika i zaposlenika), da bi ostvarili pravo financiranja, moraju imati razrađen plan uklanjanja sa prepoznatim (i potvrđenim) izvorom financiranja i terminskim planom,</p>
<p>F. Ometanje prometa te sigurnost prometa i pješaka</p>	
<p>Ometanje prometa (TIJEKOM RADOVA)</p>	<p>a) upravljanje prometom mora se odvijati u skladu s odredbama prometnog zakonodavstva (npr. odgovarajuća rasvjeta, prometni sigurnosni znakovi, barijere i osobe sa zastavama koje su lako vidljive ili ih je lako pratiti, brzina na cesti mora biti jasno označena),</p> <p>b) poželjno je izbjegavati prijevoz prilaznim cestama u vrijeme najvećeg opterećenja prometnica,</p>

	c) zajedno s osnivačem, škole će napraviti plan unapređenja sigurnosti pješaka (gdje je isto prepoznato kao problem) s terminskim planom i prepoznatim izvorom financiranja, do kraja provedbe Projekta.
F. Kupnja i instalacija opreme	
Tijekom radova i korištenja	d) Kvaliteta nabavljene opreme i namještaja ispunjava EU, nacionalne i druge relevantne standarde (e.g. EN1176 Playground equipment standard, EU Food Contact Materials Framework Regulation (EC) 1935/2004, etc.) e) Prije kraja radova, Korisnik (škola) će izraditi plan redovitog održavanja i provjere sigurnosti opreme u i izvan škole, uključujući sportsku opremu f) Dodatni izvori energije (npr. agregati, kao i s njima povezani radovi) neće se financirati iz sredstava projekta;

3. DIO - Monitoring plan

Što (koji se pokazatelj prati?)	Gdje (na kojem mjestu se pokazatelj prati?)	Kako (na koji način se pokazatelj prati?)	Kada (definirati učestalost i razdoblje praćenja?)	Zašto (zašto se pokazatelj prati?)	Trošak (ako nisu uključeni u proračun projekta)	Tko (je odgovoran za praćenje?)	
						Provođenje praćenja	Nadzor
PRIJE IZVOĐENJA RADOVA							
Prirodne emisije radona, osim ako je praćenje već provedeno	Varaždinska županija se ne nalazi na području povišenih emisija radona (rezultati istraživanja 2003.2005.) http://radon.civilna-zastita.hr/o-radonu/	Mjerenje radona (222Rn) u Bqm-3; Metodologija prihvatljiva Upravi civilne zaštite – Sektoru za radiološku i nuklearnu sigurnost	Prije dovršetka plana izvođenja	Zaštita zdravlja učenika i djelatnika		PIU stručnjak za zaštitu okoliša	PIU stručnjak za zaštitu okoliša
TIJEKOM IZVOĐENJA RADOVA							
Buka	U učionicama izloženim buci	Db; EN ISO 9612:2009	U slučaju pritužbi učenika ili osoblja, odnosno negativnog nalaza inspekcije	Zaštita zdravlja učenika i djelatnika		Naručitelj	PIU stručnjak za zaštitu okoliša
Prašina	U učionicama izloženim prašini	PM 2.5, PM 10	U slučaju pritužbi učenika ili osoblja, odnosno negativnog nalaza inspekcije	Zaštita zdravlja učenika i djelatnika		Naručitelj	PIU stručnjak za zaštitu okoliša
Korištenje OZO	Na lokaciji podprojekta	Oprema je dostupna i koristi se	Periodično	OZO		PIU stručnjak za zaštitu okoliša	PIU stručnjak za zaštitu okoliša
Žalbeni mehanizam (GRM)	Projektni žalbeni mehanizam odvojen od radničkog GRM i povezan sa SEA/SH	Tko koristi GRM? Prevalencija kategorija slučajeva Snimanje/bilježenje slučajeva	Mjesečno	Uključivanje dionika		Škola	PIU stručnjak za društvena pitanja

		Vremenski okvir za rješavanje Obavijest/odgovor podnositeljima pritužbi Kapacitet struktura GRM-a: proračun, ljudski resursi, vrijeme					
Rizici povezani s radom	C-LMP Ugovori za radnike Kodeks ponašanja Radnici informirani o postojanju SEA/SH i dostupnost SEA/SH	Upravljanje radom	Periodično	Pridržavanje LMP		PIU stručnjak za društvena pitanja	PIU stručnjak za društvena pitanja
TIJEKOM KORIŠTENJA							
Sigurnost opreme i namještaja	U školama i školskim dvorištima	Održavanje se redovito provodi u skladu s planom održavanja i provjere sigurnosti	Godišnje	Zaštita zdravlja učenika i djelatnika		Škola	
Kvaliteta vode	Sanitarni čvorovi u školi	Provjera kakvoće vode od strane ovlaštenog laboratorija prema parametrima utvrđenim Pravilnikom o parametrima sukladnosti, metodama analize, monitoringa i planovima sigurnosti vode za ljudsku potrošnju i načinu vođenja očevidnika	Prvi puta prije operativnog razdoblja, ali nakon završetka radova; nakon toga u skladu sa Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23)	Zaštita zdravlja učenika i djelatnika		Izvođač radova (inicijalno); Korisnik - škola (tijekom uporabe)	

		pravnih osoba koje obavljaju djelatnost javne vodoopskrbe te u skladu s Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN 30/23)				
--	--	--	--	--	--	--

Mjesto i datum:

Potpis pečat izvođač radova/ dobavljača opreme/ vozila

Mjesto i datum:

Ovjera stručnog nadzora o točnosti podataka kontrolne liste - potpis i pečat